

Onderwerp Winterregeling voor dak- en thuisloze mensen in Groningen 2022-2023
ter informatie
Steller André Plijter

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050 367 6631 Bijlage(n) 0 Ons kenmerk 541616-2022
Datum 26-10-2022 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Sinds 2003 bestaat in de stad Groningen een goedwerkende Winterregeling Maatschappelijke Opvang (hierna: winterregeling). Onder de paraplu van deze regeling werken partijen en collega's die werkzaam zijn binnen de werkgebieden opvang, hulpverlening, gezondheid, toezicht en veiligheid intensief samen om uit te kijken naar buitenslapers in de winter. In deze brief informeren we u over de wijze waarop we deze winterperiode invulling geven aan de uitvoering van deze regeling.

Doel winterregeling

Het primaire doel van de winterregeling is om buitenslapers te beschermen tegen de gezondheidsrisico's van (extreme) kou. Het uitgangspunt is dat niemand op straat hoeft te slapen als de regeling actief is.

Opzet van de regeling

In de aanloop naar de winterperiode wordt in Groningen een inventarisatie gemaakt van alle buitenslapers. Dit gebeurt in samenspraak met professionals in de uitvoering, zoals bijvoorbeeld de politie, opvanginstellingen, de WIJ-teams, het meldpunt Overlast en Zorg en zorgorganisaties. Zoveel als mogelijk worden buitenslaaplocaties en buitenslapers voorafgaand aan de winterperiode door de hulpverlening bezocht en beoordeeld. De mensen worden gestimuleerd en gemotiveerd om niet op straat te overnachten/te verblijven. Om een alternatief te kunnen bieden voor een verblijf op straat worden de afspraken voor toegang tot de (nacht)opvang aangepast/verruimd.

Evaluatie 2021-2022

Gedurende de coronaperiode is ervaring opgedaan met het ruimer bieden van opvang dan waartoe gemeenten gehouden zijn op basis van de richtlijnen voor landelijke

Volgvel 1

toegankelijkheid. Die ervaring en de bevindingen van een evaluatie in 2021 zijn verwerkt in de werkafspraken voor de winterregeling 2021-2022. Die winterperiode hebben we gewerkt met een tijdelijke winternoodopvanglocatie, een periode van flexibel op- en afschalen *en* een periode van een (niet weersafhankelijke) permanente openstelling. Met die aanvulling op het bestaande aanbod van dag- en nachtopvangen in Groningen kon worden voorzien in de benodigde opvangcapaciteit om alle buitenslapers vanaf een temperatuur van 0° Celsius of lager de mogelijkheid tot (nacht)opvang te bieden. Sturing en screening op gedrag bij de doelgroep is een continue aandachtspunt. Dit kon en kan met zich meebrengen dat mensen, ondanks het ruimer toelatingsbeleid, vanwege geldende huisregels en het gehanteerde sanctiebeleid (tijdelijk) toch niet toegelaten worden tot de opvang.

Tijdens de uitvoering van de winterregeling 2021-2022 werd duidelijk dat het flexibel op- en afschalen vanaf een bepaalde temperatuur voor zowel de uitvoerende partijen als voor de doelgroep verwarrend werkte. Op instigatie van de raad is de periode van permanente openstelling vervroegd en gecontinueerd tot aan het einde van de regeling. Tegelijkertijd is door de uitvoerende partijen geconstateerd dat er meer mensen dan verwacht een beroep deden op de tijdelijke winternoodopvang in het kader van de winterregeling *en* dat bij een flink aantal van deze mensen de complexiteit van de zorg- en ondersteuningsvragen fors is. Dit vertaalde zich bij een aantal mensen in ongewenst en overlastgevend gedrag. Dit gedrag zorgde voor een negatieve impact op de directe omgeving van de tijdelijke winternoodopvanglocatie en creëerde onveilige situaties in de opvang.

In aanvulling op de hierboven genoemde ervaringen is door een onafhankelijk onderzoeksbureau, in opdracht van de gemeente Groningen, de implementatie van de aanpassingen in de winterregeling geëvalueerd. De aanbevelingen die hieruit naar voren komen luiden:

- 1) Weeg bij een locatiekeuze voor een winternoodopvang het volgende mee: de locatie mag niet te groot zijn, moet overzichtelijk zijn en het liefst in het centrum.
- 2) Maak vooraf duidelijke afspraken over regels en sancties (en zorg ervoor dat deze eenduidig worden geïnterpreteerd) in de winternoodopvanglocatie en zorg ervoor dat iedere medewerker zich hieraan houdt.
- 3) Maak duidelijke afspraken over het bijhouden van de mensen die gebruik hebben gemaakt van de winternoodopvang en het verloop van de nacht. Gebruik hiervoor één centraal registratiesysteem.
- 4) Zorg voor duidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden voor de uitvoering van de regeling en maak duidelijk wie de leiding heeft en wie bevoegd is om beslissingen te nemen.
- 5) Communiceer duidelijk en tijdig met de omwonenden over de komst van de voorziening en geef duidelijk aan waar ze terecht kunnen met vragen en/of klachten.

Voorbereiding 2022-2023

De evaluatiepunten zijn meegenomen in de voorbereiding op de winterperiode 2022-2023. Het vinden van een oplossing voor het capaciteitsvraagstuk, dat een belangrijke randvoorwaarde is om uitvoering te kunnen geven aan de winterregeling, was vanwege de vele andere opvangvraagstukken waar de gemeente voor staat niet eenvoudig. Uiteindelijk is dit jaar de oplossing gevonden in het contracteren van een slaapboot.

Deze slaapboot voorziet in de benodigde extra capaciteit om uitvoering te kunnen geven aan de winterregeling. Om deze tijdelijke noodvoorziening op een goede wijze te verbinden aan het bestaande aanbod aan dag- en nachtopvang in Groningen hebben de uitvoerende partijen Wender en Leger des Heils een set van nadere afspraken gemaakt. De ligplaats ter hoogte van het 12^e huis van WerkPro is gekozen om op een pragmatische wijze de verbinding te leggen met de reeds op deze locatie gevestigde vorm van dagopvang. In deze afspraken hebben de partijen uitgewerkt op welke wijze de intake plaatsvindt, welke huisregels er gelden, hoe het sanctiebeleid eruit ziet, hoe bijgehouden wordt wie gebruik heeft gemaakt van de voorziening en op welke wijze omwonenden en ketenpartners contact kunnen opnemen indien daar aanleiding voor/ behoefte aan is. Op 2 september zijn alle stakeholders uit de omgeving van de ligplaats van de slaapboot geïnformeerd over deze ontwikkeling. Met deze partijen wordt ook gesproken over de set van nadere afspraken zodat enerzijds eenieder zijn input verwerkt kan worden en anderzijds de afspraken voor iedereen duidelijk zijn.

De slaapboot zal *niet* weersafhankelijk worden ingezet. Dit betekent dat in het verlengde van de lijn die vorig jaar is ingezet ook gedurende deze winterperiode (1 november 2022 tot en met 30 april 2023) een ruimer toelatingsbeleid wordt gehanteerd dan buiten de winterperiode het geval is. Tegelijkertijd zal omwille van de veiligheid in de opvanglocatie en de situatie in de omgeving van de noodopvanglocatie bij de intake goed gekeken worden naar gedrag. Wanneer mensen niet in staat zijn om aan de basale regels te voldoen om op een ordentelijke wijze gebruik te maken van deze extra mogelijkheid voor nachtopvang in Groningen zullen zij geweerd worden. Dat zal ook gelden voor mensen waarvan blijkt dat zij onterecht een beroep willen doen op deze tijdelijke voorziening. In deze afweging speelt de temperatuur *wel* een rol van betekenis. De weging kan per individu, weersafhankelijk, anders uitpakken. De regie hierop en de professie om hierin de juiste keuzes te maken berust bij de uitvoerende partijen van de winterregeling.

Tot slot

We verwachten met deze voorbereiding op een humane en passende wijze invulling te kunnen geven aan de zorg voor de dak- en thuisloze mensen in onze gemeente gedurende de komende winterperiode.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.